

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts info@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr.40 (1591)

2018. gada 17. oktobrī

Pārskats par akūtu augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas¹ izplatību 2018. gada 40. un 41. nedēļā Latvijā

2018.–2019. gada sezonā gripas monitoringā iesaistītas 72 ģimenes ārstu prakses un 11 slimnīcas no 10 Latvijas administratīvām teritorijām², kā arī 39 vispārējās un 36 pirmsskolas izglītības iestādes.

2018. gada 40. un 41. nedēļā monitoringā iesaistītajās ambulatorajās ārstniecības iestādēs (40. nedēļā – 66 un 41. nedēļā – 69 ģimenes ārstu prakses) gripas gadījumi netika reģistrēti.

Pacientu vēršanās pie ārsta ar AAEI, gripu un pneimoniju vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem³

	Vecuma grupas	40. ned.	41. ned.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	1110,5	976,9	-12,0
	0-4	5185,3	4993,5	-3,7
	5-14	2872,0	2944,1	2,5
	15-64	713,4	545,8	-23,5
	65 un >	246,0	187,8	-23,6
Gripa	Vidēji	0,0	0,0	0,0
	0-4	0,0	0,0	0,0
	5-14	0,0	0,0	0,0
	15-64	0,0	0,0	0,0
	65 un >	0,0	0,0	0,0
Pneimonija	Vidēji	28,1	31,8	13,0
	0-4	31,8	80,8	154,0
	5-14	29,5	29,6	0,4
	15-64	29,8	32,5	8,9
	65 un >	20,5	15,2	-25,7

Vēršanās ambulatorajās iestādēs AAEI gadījumos 41. nedēļā salīdzinājumā ar iepriekšējās nedēļas vidējo rādītāju samazinājusies par 12,0%, vidēji reģistrēti 976,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (40. nedēļā – 1110,5 gadījumi uz 100 000 iedz.).

Vēršanās ambulatorajās iestādēs pneimoniju gadījumos 41. nedēļā salīdzinājumā ar iepriekšējās nedēļas vidējo rādītāju palielinājusies par 13,0%, vidēji reģistrēti 31,8 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (40. nedēļā – 28,1 gadījums uz 100 000 iedz.).

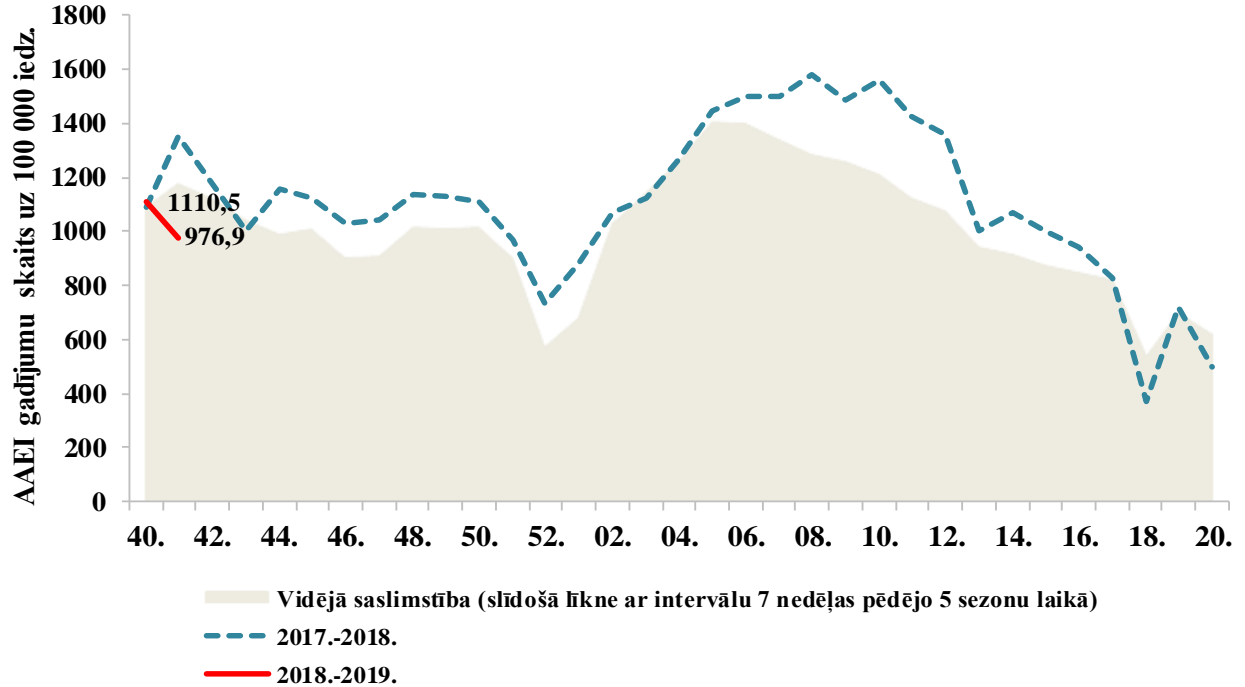
¹ Klīniskie gripas gadījumi monitoringā iekļautajās ģimenes ārstu praksēs

² Daugavpils, Gulbenes novads, Jēkabpils, Jelgava, Jūrmala, Liepāja, Rēzekne, Rīga, Valmiera, Ventspils

³ Saslimstības līmenis, vai vēršanās pēc medicīniskās palīdzības nedēļas laikā, tiek aprēķināta pamatojoties uz pacientu skaitu, kas pirmo reizi sakarā ar patreizējo saslimšanas epizodi vērsušies pie ģimenes ārsta.

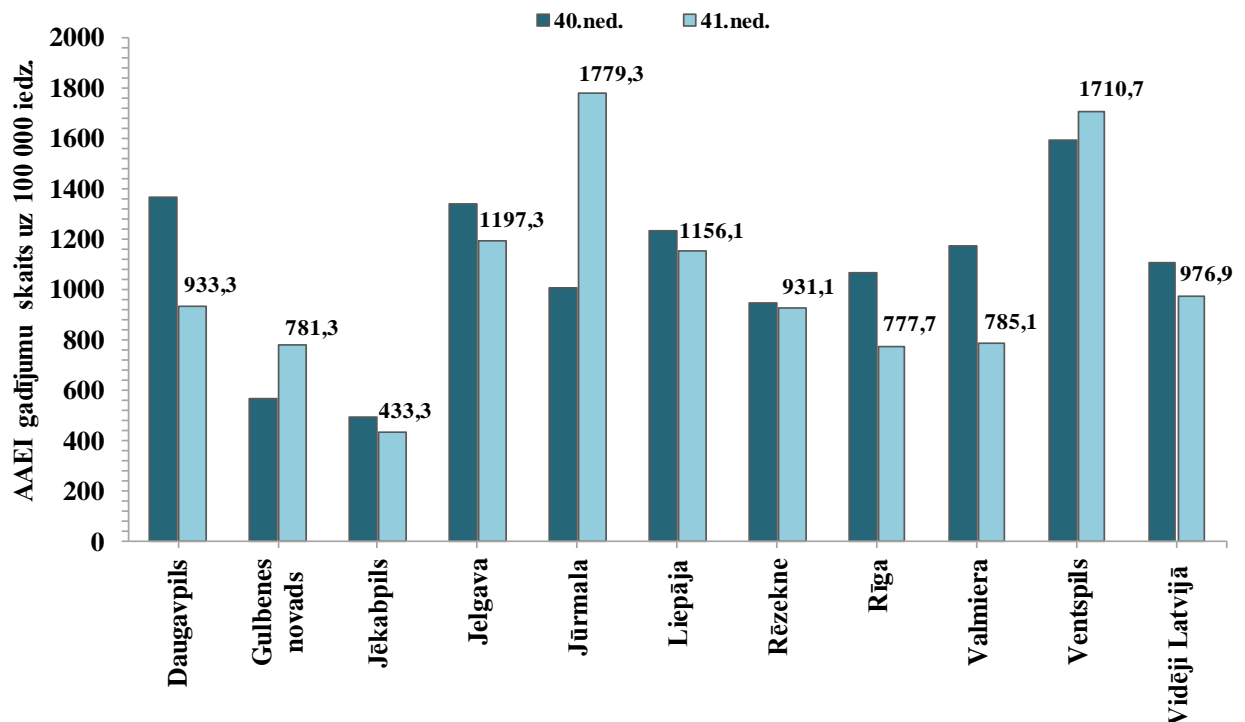
Vēršanās ambulatorajās iestādēs AA EI gadījumos 2018.–2019. gada sezonā salīdzinājumā ar iepriekšējo sezonu un piecu gadu vidējiem rādītājiem

2018. gada 41. nedēļā pacientu vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs AA EI gadījumos bijusi zemāka nekā iepriekšējās 2017.–2018. gada sezonas 41. nedēļas un pēdējo piecu sezonu vidējais rādītājs attiecīgajā laika periodā.

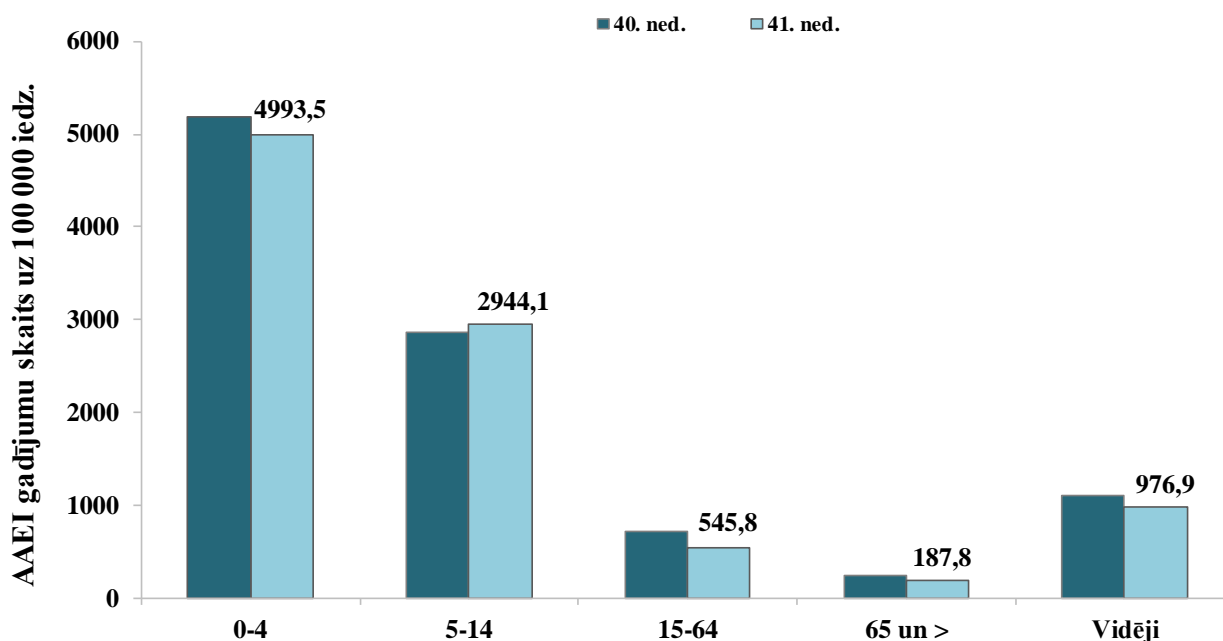
AA EI atsevišķās monitoringa teritorijās

Augstāka par vidējo saslimstību ar AA EI 41. nedēļā tika reģistrēta četrās no desmit monitoringā iekļautajām teritorijām – Jūrmalā, Ventspilī, Jelgavā un Liepājā. Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu saslimstība ar AA EI palielinājusies – Jūrmalā, Gulbenes novadā un Ventspilī.

AAEI atsevišķās vecuma grupās

Augstākā saslimstība ar AAEI 41. nedēļā tika reģistrēta bērniem 0–4 gadu vecuma grupā (4993,5 gadījumi uz 100 000 iedz.).

Par stacionāriem pacientiem gripas un gripas izraisītas pneimonijas gadījumos

Par stacionāriem pacientiem gripas un gripas izraisītas pneimonijas gadījumos 40. un 41. nedēļā slimnīcas nav ziņojušas.

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklējums

Vispārējās izglītības iestādes 41. nedēļā (ceturtdien) apmeklēja vidēji 92,5% skolēnu. Zemākā skolu apmeklētība 41. nedēļā bija reģistrēta Valmierā* (81,7%) un Jūrmalā (88,9%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto skolēnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbene	Jelgava	Jēkabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
40.	91,8	93,8	94,4	92,1	86,9	94,5	93,9	91,6	95,5	94,1	92,7
41.	92,9	94,0	96,6	92,8	88,9	95,5	90,9	91,8	81,7*	93,5	92,5
Salīdzinājumā ar 40. nedēļu (±)	1,1	0,2	2,2	0,7	2,0	1,1	-3,0	0,2	-13,8	-0,6	-0,2

*Ekskursiju diena

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums 41. nedēļā (ceturtdien) bijis vidēji 79,8%, salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu apmeklējums nedaudz palielinājies (par 2,4%). Zemākā pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība bija reģistrēta Daugavpilī (72,8%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto pirmsskolēnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbene	Jelgava	Jēkabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
40.	73,8	82,0	77,6	77,7	83,7	83,1	84,6	75,6	76,7	76,9	77,4
41.	72,8	82,0	80,7	80,3	79,3	78,6	84,9	89,1	80,0	75,5	79,8
Salīdzinājumā ar 40. nedēļu (±)	-1,0	0,0	3,1	2,5	-4,3	-4,5	0,4	13,5	3,3	-1,4	2,4

Respiratoro vīrusu cirkulācija

2018. gada 40. un 41. nedēļā SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) stacionārā „Latvijas Infektoloģijas centrs” (LIC) laboratorijā tika izmeklēti attiecīgi 31 un 63 klīniskie paraugi respiratoro vīrusu izraisīto infekciju diagnostikai. Gripas vīrusi netika noteikti. No citiem elpceļu vīrusiem bija noteikti rinovīrusi (12), enterovīrusi (8), bokavīrusi (2), adenovīruss (1) un koronavīruss (1).

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	Respiratori sincitiālais vīruss	Adenovīrusi	Rinovīrusi	Cilvēka metapneimovīruss	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Enterovīrusi	Positīvo paraugu skaits	Positīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	RSV pozitīvo paraugu īpatsvars (%)
40.	31									10				5	15	48,4	0,0	0
41.	63								1	12		2	1	8	24	38,1	0,0	0

Secinājumi

2018. gada 40. un 41. nedēļā ambulatorajās monitoringa iestādēs gripas gadījumi netika reģistrēti. Par stacionāriem pacientiem gripas un gripas izraisītas pneimonijas gadījumos slimnīcas nav ziņojušas.

Vēršanās pēc palīdzības AAEI gadījumos bijusi zemāka par iepriekšējo sezonu rādītājiem šajā laika periodā. Visaugstākie saslimstības rādītāji tika reģistrēti bērniem 0–4 gadu vecuma grupā.

RAKUS LIC laboratorijā no elpceļu vīrusiem visbiežāk bija noteikti rinovīrusi un enterovīrusi.

PVO Eiropas reģiona gripas uzraudzības tīkla informācija - Flu News Europe

<http://flunewseurope.org/>

2018. gada 40. nedēļā gripas aktivitāte Eiropā kopumā bijusi zema, sešas valstis informēja par sporādisku gripas izplatību (Azerbaidžāna, Slovākija, Lietuva, Norvēģija, Zviedrija un Lielbritānija (Ziemeļrija, Anglija, Skotija).

Gripas uzraudzības tīklā bija pārbaudīti 239 klīniskie paraugi, no tiem divos paraugos noteikti *B tipa* gripas vīrusi (viens – *B/Yamagata* līnijas gripas vīruss un vienam paraugam līnija nav zināma). Ārpus uzraudzības tīkla izmeklēts 81 klīniskais paraugs, gripas vīrusi nav noteikti.

Gripas un citu akūto augšējo elpceļu infekciju izplatība pasaulē. PVO globālā tīkla informācija 15.10.2018.

http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/

Kopumā gripas aktivitāte Dienvidu puslodes mērenā klimata joslas valstīs samazinājās, taču Dienvidāfrikas valstīs joprojām gripas pozitīvo paraugu īpatsvars bija augsts. Austrālijā un Jaunzēlandē gripas aktivitāte saglabājās zemā līmenī. Lielākajā daļā Ziemeļu puslodes mērenā klimata joslas valstīs gripas aktivitāte saglabājās starp-sezonu līmenī. Dažas Dienvideiropas un Dienvidaustrumāzijas valstis ziņoja par gripas pozitīvo paraugu skaita pieaugumu. Visā pasaulē pārsvarā noteikti *A tipa* gripas vīrusi.

Nacionālie gripas centri (NIC) un citas nacionālās gripas laboratorijas no 95 valstīm, reģioniem vai teritorijām ziņoja FluNet par laika periodu no 2018. gada 17. septembra līdz 30. septembrim (2018. gada 12. oktobra dati). PVO GISRS laboratorijās izmeklēti vairāk kā 58 772 paraugi, no tiem 2 124 bija pozitīvi uz gripas vīrusiem, no kuriem 1 789 (84,2%) noteikti *A tipa* un 335 (15,8%) *B tipa* gripas vīrusi. No *A tipa* gripas vīrusiem 1 051 (74,0%) bija tipēts kā *A/H1N1pdm09* un 369 (26,0%) kā *A/H3N2*. No raksturotajiem *B tipa* gripas vīrusiem 51 (49,0%) piederēja *B-Yamagata* līnijai un 53 (51,0%) *B-Victoria* līnijai.

Informācija par gripas izplatību dažādos pasaules reģionos ir pieejama PVO vietnē: http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/

PVO rekomendētais vakcīnas sastāvs 2018.–2019. gada sezonā Ziemeļu puslodē

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2018_19_north/en/

2018. gada 22. februārī publicēts PVO ziņojums par vakcīnas sastāvu nākamajai 2018.–2019. gada gripas sezonai Ziemeļu puslodē.

2018.–2019. gada sezonā Ziemeļu puslodē PVO rekomendē iekļaut šādus gripas vīrusu antigēnus:

1. *A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-līdzīgs*
2. *A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)-līdzīgs**
3. *B/Colorado/06/2017- līdzīgs (B-Victoria/2/87 līnija)**

Četru-komponentu vakcīnas sastāvā 2018.–2019. gada sezonai Ziemeļu puslodē PVO rekomendē iekļaut papildu *B tipa* gripas vīrusu antigēnu:

4. *B/Phuket/3073/2013-līdzīgs (B/Yamagata/16/88 līnija)*

* 2018.–2019. gada sezonas gripas vakcīnas sastāvā divi komponenti būs atšķirīgi no 2017.–2018. gada sezonas vakcīnas komponentiem; *A/Hong Kong/4801/2014 (H3N2)-līdzīgs* vīruss tiks aizvietots ar *A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016(H3N2)-līdzīgu* vīrusu, savukārt *B/Brisbane/60/2008-līdzīgs* vīruss tiks aizvietots ar *B/Colorado/06/2017-līdzīgu* vīrusu (*B/Victoria/2/87* līnija).

PVO rekomendētais vakcīnas sastāvs 2019. gada sezonā Dienvidu puslodē

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2018_south/en/

Trīs-komponentu vakcīnas sastāvā 2019. gada sezonai Dienvidu puslodē PVO rekomendē iekļaut šādu vīrusu antigēnus:

1. *A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-līdzīgs*
2. *A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)-līdzīgs*
3. *B/Phuket/3073/2013-līdzīgs (B/Yamagata/16/88 līnija)*

Četru-komponentu vakcīnas sastāvā 2019. gada sezonai Dienvidu puslodē PVO rekomendē iekļaut papildu *B tipa* gripas vīrusu antigēnu:

4. *B/Brisbane/60/2008-līdzīgs*

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe Oksana Martiņuka, piedaloties epidemioloģei Rainai Nikiforovai.

2018.–2019. gada AA EI un gripas monitoringa 40. un 41. nedēļā datus sniedza:

- 66 primārās veselības aprūpes ārsti (40. nedēļā reģistrēto pacientu skaits bija 103109 – 5,3% no Latvijas iedzīvotāju skaita un 41. nedēļā reģistrēto pacientu skaits bija 105934 – 5,4% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
 - 11 stacionārās ārstniecības iestādes
 - 39 vispārējā izglītības iestāde
 - 36 pirmsskolas izglītības iestādes
- Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” (LIC) laboratorijas dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.